

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
WRAZ Z UZASADNIENIEM DO PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZEŃ
WIELKI DO 2030 ROKU**

SPIS TREŚCI

Numer rozdziału	Tytuł rozdziału	Numer strony
1	PODSTAWA PRAWNA	2
2	CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU	3
3	USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	6
4	OPINIE ORGANÓW O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ	8
5	ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI	11
6	WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE	12
7	PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	12

1. Podstawa prawna

Konieczność przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do roku 2030 wynika bezpośrednio z art. 46 i 47 ustawy z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1094) zwanej dalej *Ustawą ooś*.

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030” zgodnie z art. 51 ust.1 i 2 *Ustawy ooś*. Dodatkowo zawartość i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został ustalony z organami o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu organ pismem znak WOOŚ.411.3.6.2023.MO z dnia 14 marca 2023 ustalił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 55 ust.3 *Ustawy ooś* do przyjętej „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030” załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 *ustawy ooś*;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Ponadto w związku z tym, że procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odbywa się z udziałem społecznym, organ opracowujący projekt dokumentu zgodnie z art. 42 pkt 2 *Ustawy ooś* dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Konsultacje prowadzono na podstawie Uchwały nr XLIV/327/2022 Rady Gminy Dobrzeń Wielki z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, Uchwały nr XIV/110/2016 Rady Gminy Dobrzeń Wielki z dnia 13 stycznia 2016 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Dobrzeń Wielki, a także Zarządzenia nr 0050.1.202.2023 Wójta Gminy Dobrzeń Wielki z dnia 4 października 2023 r. w sprawie konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

2. Cel opracowania i uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu

Objęta niniejszą Prognozą Strategia Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku obejmuje swoimi ustaleniami obszar administracyjny gminy Dobrzeń Wielki, a dotyczy okresu obejmującego najbliższe lata, tj. do 2030 roku.

Jak zaznaczono w Strategii RGDW, potrzeba jej realizacji wynikała z szeregu przesłanek wewnętrznych i zewnętrznych, a w szczególności¹:

- potrzeby zdefiniowania nowej długofalowej ścieżki rozwoju gminy po zmianach administracyjnych w 2017 r., kiedy dokonał się podział gminy przez wyłączenie z jej granic na

¹ Strategia Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku, opracowanie zbiorowe

rzecz miasta Opola sołectw Krzanowice, Czarnowąsy, Borki, Brzezie oraz części sołectwa Dobrzeń Mały wraz z terenami inwestycyjnymi wokół Elektrowni Opole, nią samą oraz licznymi zakładami przemysłowymi.

Strategia RGDW składa się z kilku podstawowych części. Na początku dokument przedstawia wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Diagnoza była opracowywana na podstawie analizy statystycznej, a także uzgodnień wspólnych ekspertów i przedstawicieli gminy.

Kolejnym krokiem jest przedstawienie analizy strategicznej (SWOT) gminy, czyli przedstawienie sytuacji gminy Dobrzeń Wielki w kategoriach: mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia.

Na podstawie diagnozy i analizy SWOT dokument formułuje wizję i misję rozwoju gminy Dobrzeń Wielki w perspektywie roku 2030. Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego dążyć będą władze samorządowe i wszyscy zaangażowani partnerzy. Zgodnie zatem z wizją rozwoju gmina Dobrzeń Wielki w 2030 roku to gmina: *kompaktowa, bezpieczna, nowoczesnie zarządzana, spójna społecznie i przestrzennie, dobrze skomunikowana, harmonijnie łącząca wzrost gospodarczy i inwestycyjny ze wsparciem kapitału ludzkiego i społecznego, przy poszanowaniu zasobów środowiskowych i kulturowych, a jednocześnie ich efektywnym wykorzystaniu w procesach rozwojowych, w tym w kreowaniu atrakcyjnej oferty czasu wolnego.*

W kolejnej części dokument formułuje obszary, cele i kierunki działań Strategii RGDW. Podstawę stanowią 3 obszary strategiczne: 1 – rozwój gospodarczy, 2 – bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 3 – wspólnota lokalna. W ramach wymienionych obszarów strategicznego rozwoju gminy zdefiniowano cele rozwojowe, tj. cele strategiczne - mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy; cele operacyjne - dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Sformułowane cele strategiczne oraz operacyjne w ramach obszarów strategicznych są następujące:

ROZWÓJ GOSPODARCZY	BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE	WSPÓLNOTA LOKALNA
<i>Cel strategiczny 1.</i> <i>Stymulowanie rozwoju gospodarczego gminy, bazującego na jej położeniu oraz wykorzystaniu zasobów i tradycji lokalnych oraz przedsiębiorczości mieszkańców.</i>	<i>Cel strategiczny 2.</i> <i>Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym</i>	<i>Cel strategiczny 3.</i> <i>Zapewnienie dobrych warunków życia oraz dostępności wysokiej jakości usług publicznych, wspierających rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.</i>
Cele operacyjne: 1.1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 1.2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wzmocnienie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.	Cele operacyjne: 2.1. Ochrona i poprawa jakości zasobów środowiskowych oraz edukacja i aktywizacja ekologiczna mieszkańców. 2.2. Profilaktyka i ochrona zdrowia oraz skuteczna polityka społeczna.	Cele operacyjne: 3.1. Rozwój kapitału intelektualnego. 3.2. Aktywizacja kulturalna mieszkańców oraz ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego.

1.3. Budowa zintegrowanego i zrównoważonego systemu transportowego.	2.3. Zagwarantowanie porządku i bezpieczeństwa publicznego.	3.3. Rozwój sportu i rekreacji.
1.4. Rozwój i wykorzystanie potencjałów obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.		3.4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie dostępności i jakości procesów partycypacyjnych.
		3.5. Doskonalenie administracji i zarządzania zintegrowanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym.

W następnej części w Strategii RGDW zawarto, w sposób szczegółowy, kierunki działań w obrębie poszczególnych obszarów strategicznych, wraz z oczekiwanymi rezultatami planowanych działań i wskaźnikami ich osiągnięcia, a także podmioty odpowiedzialne za wdrażanie rozwiązań w obrębie kierunków działań. Kierunki działań wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania Strategii RGDW. Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe (projekty), najczęściej o charakterze inwestycyjnym.

Dokument przedstawia również model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Odniesiono się tu w szczególności do takich dokumentów planistycznych, jak: plany zarządzania ryzykiem powodziowym, plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie skupiają się na zasadach rozwoju w oparciu o 5 funkcji dominujących w przestrzeni gminy:

- a) osadnictwo – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (w tym bliźniacza i szeregowa), wielorodzinna i zagrodowa, z możliwością prowadzenia działalności usługowej o niewielkim stopniu uciążliwości;
- b) rolnictwo – uprawa roślin i hodowla zwierząt;
- c) działalność produkcyjno-usługowa – z uwzględnieniem produkcji przemysłowej, działalności usługowej, handlowej i magazynowo-składowej, a także eksploatacji złóż kopalin oraz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem OZE;
- d) usługi – publiczne oraz komercyjne, w tym związane ze sportem, turystyką i rekreacją, prowadzone w oparciu o zasoby środowiska naturalnego i przy ich wykorzystaniu;
- e) ochrona i eksploatacja lasów oraz innych terenów zielonych, w tym terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej.

W każdej z wymienionych funkcji/kategorii Strategia RGDW zawiera podstawowe ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, które w sposób bezpośredni lub pośredni, odnoszą się do środowiska, czy to przyrodniczego, kulturowego, czy też środowiska życia ludzi.

Następnie dokument odnosi się do obszarów strategicznej interwencji (OSI) wskazując, że w przypadku gminy Dobrzeń Wielki znaczenie ma:

- OSI Subregion Aglomeracja Opolska (AO) - Obejmuje miasto Opole i powiązane z nim funkcjonalnie (ekonomicznie, społecznie, komunikacyjnie, infrastrukturalnie, środowiskowo) miasta i wsie, w tym gminę Dobrzeń Wielki. Subregion stanowi zwarty przestrzennie kompleks terytorialny, skupiający jednostki posiadające wspólne systemy (organizacyjne oraz techniczne) oraz wyzwania rozwojowe. To obszar odznaczający się wysokim poziomem urbanizacji, koncentracją funkcji administracyjnych, przemysłowych, usługowych i mieszkalnictwa. Wyróżnia go największa w regionie koncentracja potencjału społeczno-gospodarczego i problemów na styku społeczeństwo – gospodarka – środowisko. Traktowany jest jako podstawowy ośrodek rozwoju, a dedykowane działania mają doprowadzić do zwiększenia jego konkurencyjności i w konsekwencji wzmocnienia całego województwa. Wspólne cele rozwojowe obszaru Aglomeracji Opolskiej ustalone zostaną w dedykowanej strategii.

Dokument w dalszej części analizuje spójność z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych wyższego rzędu, w tym ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Następnie przedstawia system realizacji Strategii RGDW, na który składają się:

- system wdrażania Strategii - wskazując na zasady jej realizacji, organizacje i podmioty zaangażowane w jej realizację, a także mechanizmy i instrumenty realizacji;
- wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu;
- uprzednia ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii.

Z ustaleń Prognozy oddziaływania na środowisko wynika, że działania i zadania wskazane w „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” nie spowodują wystąpienia negatywnych trwałych oddziaływań na środowisko a chwilowe i bezpośrednie oddziaływania będą miały miejsce na etapie ich realizacji. Założeniem „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” jest więc wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów strategicznych i operacyjnych, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy społeczno-gospodarcze i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. Dlatego cele i kierunki wraz z działaniami wyznaczone w „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” mają wzmacniać, poprawiać i rozwijać zasoby społeczno-gospodarcze przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju w zgodzie z otaczającym środowiskiem i zasobami przyrodniczymi.

3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje potencjalne zagrożenia wynikające z realizacji wyznaczonych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” zadań i działań w ramach poszczególnych celów operacyjnych. Prognoza wskazuje jednocześnie działania mające na

celu zapobieganie, ograniczenie do minimum lub kompensację przyrodniczą skutków realizacji projektu „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku”. Zastosowanie się do ustaleń wskazanych w Prognozie wynikających wielokrotnie z regulacji prawnych pozwoli na właściwą ochronę środowiska i krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi przed potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” przebiegało wieloetapowo i obejmowało kolejno:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę zasobów oraz walorów środowiska oraz jakości środowiska
- ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego

Podczas opracowywania niniejszej Prognozy wykorzystano dotychczasowe indywidualne doświadczenia zespołu badawczego dotyczące opracowywania prognoz oddziaływania na środowisko do realizacji dokumentów o charakterze strategicznym różnego szczebla, w tym zwłaszcza regionalnego oraz gminnego, a także zamierzeń inwestycyjnych (raportów o oddziaływaniu inwestycji na środowisko, raportów o oddziaływaniu inwestycji na obszar Natura 2000).

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy spełniono wymogi stawiane tego typu dokumentom w Obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. Dz. U. z dnia 12 czerwca 2023 r. poz. 1094).

Wykorzystywano także zalecenia zawarte w opublikowanych dokumentach wspólnotowych (np. Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment, EU, 2013r.) oraz dokumentach krajowych (np. Powiązania Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE z Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko 2001/42/WE; Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe; Podręcznik do Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko dla polityki spójności na lata 2007 - 2013), a także uzgodnienia przeprowadzone z właściwymi organami ochrony środowiska (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu).

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda oceny zgodna jest z zaleceniami określającymi warunki wykonywania ocen strategicznych dla dokumentów związanych z realizacją polityki spójności UE zawartymi w Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013 z lutego 2006 roku. Dokument ten został zalecony do stosowania przez Komisję Europejską i wydany w wersji polskiej w 2006 roku przez Ministerstwo Środowiska pod tytułem „Podręcznik do Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko dla Polityki Spójności na lata 2007-2013.

Rozwiązania alternatywne, określane w ramach procedury OOS mogą obejmować alternatywne: lokalizacje, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, przebiegi szlaków (w przypadku inwestycji liniowych), różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizację prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięcia, alternatywne procesy².

Dokumenty o wysokim poziomie ogólności nie mogą i nie powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu. Związane jest to z sytuacją, iż analizy powinny być przeprowadzone w stopniu, w którym jest to racjonalne, a przede wszystkim może być właściwie ocenione na tym etapie. Nie powinno się też poddawać ocenie wariantowej tych kierunków działań i działań, dla których nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań.

Dokument jakim jest Strategia rozwoju gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku operuje na wysokim stopniu ogólności zaproponowanych kierunków działań, w przeważających przypadkach nie wskazując np. konkretnych lokalizacji poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych, co wyklucza proponowanie wariantowania zapisów dotyczących takich kierunków działań.

Należy zaznaczyć, że kierunki działań zostały w Strategii RGDW zaproponowane na podstawie szczegółowych badań i analiz, rozpoznania miejscowych dokumentów planistycznych, identyfikacji aktualnych czynników, zjawisk i procesów zachodzących w środowisku, a także zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Mając to na uwadze należy przyjąć, że zaproponowane w Strategii RGDW kierunki działań są dostosowane do warunków lokalnych, a tym samym wskazywanie alternatywnych kierunków działań byłoby nieuzasadnione.

Kluczowe znaczenie dla ostatecznego wpływu na środowisko ma zastosowanie rozwiązań wariantowych i wybór optymalnego wariantu na etapie bardziej szczegółowego planowania oraz na etapie realizacji poszczególnych działań o charakterze inwestycji budowlanych, zwłaszcza w przypadku inwestycji liniowych (drogi, sieci) oraz przemysłowych i usługowych, które będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Istotne jest, że zmniejszenie potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko może być wynikiem nie tylko wariantowych lokalizacji, ale również zastosowanych rozwiązań technologicznych, czy organizacyjnych, których nie można przewidzieć na etapie sporządzania dokumentu o charakterze strategii. Dlatego też dokument nie zawiera szczegółowych wskazań, co do rozwiązań technicznych poszczególnych kierunków działań, metod budowy czy organizacji prowadzonych prac. W związku z tym, w tym zakresie nie jest zasadne wskazywanie rozwiązań alternatywnych.

Mając na uwadze powyższe, w Prognozie oddziaływania na środowisko nie przedstawiono propozycji zmian zapisów zawartych w Strategii RGDW, mających za zadanie przedstawić opcje wariantowe korzystniejsze dla środowiska. Podstawą ograniczania ewentualnych uciążliwości na środowisko są zaproponowane działania minimalizujące.

4. Opinie organów o których mowa art. 57 i 58 ustawy oos

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu (pismo nr WOOŚ.411.3. 6.2023.MO z dnia 14 marca 2023 r.) wskazał, że Prognoza powinna zostać sporządzona w zakresie zgodnym z wymogami określonymi w ustawie OOS.

² M. Bednarska, M. Kiejzik-Głowioska, A. Tyszecki, Problemy wykonywania raportów o oddziaływaniu na środowisko inwestycji drogowych w odniesieniu do obszarów Natura 2000, „Problemy Ocen Środowiskowych” 2005, nr 3, s. 34

W związku z tym, Prognoza wykonana została zgodnie z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z dnia 12 czerwca 2023 r. poz. 1094). Tym samym, w niniejszej Prognozie w szczególności:

- zawarto informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- zawarto informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- zawarto informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- sporządzono streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- zawarto oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2,
- zawarto datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,
- przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- przeanalizowano i oceniono stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- przeanalizowano i oceniono istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- przeanalizowano i oceniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania tego dokumentu,
- przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem

realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- przedstawiono, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru lub wyjaśniono brak rozwiązań alternatywnych, w tym także wskazano napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W ramach konsultacji wpłynęło pismo Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu. W/w piśmie o numerze WOOS.410.2.25.2023.MO z dnia 18.10.2023 roku, skierowanym do Wójta Gminy Dobrzeń Wielki, przedłożono opinię w sprawie projektu strategii RGDW do 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W/W opinię wydano na podstawie art. 54 ust.1. i art. 57 ust. 1 pkt. 2. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 poz. 1094 z późn. zm.), oraz w odpowiedzi na pismo nr RR.06.061.6.2023 z 20.09.2023 r.

W piśmie napisano m.in.: „Strategia Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku” jest dokumentem określającym obszary rozwoju gminy oraz cele i sposoby realizacji. Głównym celem dokumentu jest przedstawienie działań w celu zwiększenia atrakcyjności gminy, jak i poprawy bezpieczeństwa, warunków zdrowotnych oraz społecznych mieszkańców. Wśród zadań do realizacji wskazano m.in.:

- remonty i budowę nowych dróg gminnych,
- inwestycję w transport,
- poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- rozbudowę i inwestycje w systemy wodno-kanalizacyjne,
- rozbudowę sieci elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- dofinansowanie placówek zdrowotnych, oświatowych i sportowych,
- inwestycje w bezpieczeństwo publiczne np. zapobieganie klęskom żywiołowym,
- wdrażanie nowej polityki społecznej.

Na terenie gminy Dobrzeń Wielki zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Stobrowski Park Krajobrazowy,
- obszar natura 2000 Grądy Odrzańskie o kodzie 020002,
- pomniki przyrody,
- stanowiska i siedliska chronionych gatunków zwierząt i roślin.

Teren gminy znajduje się częściowo w obszarze o wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu. Przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne: międzynarodowy Odra, krajowy Dolina Górnej Odry, krajowy Bory Stobrowskie, ponadlokalny Opole-Katowice, regionalny wzdłuż rzeki Brynica. Analiza zapisów *Strategii RGDW do 2030 roku* **nie daje możliwości jednoznacznego określenia stopnia (natężenia) danego oddziaływania na środowisko**. Dokument obejmuje kierunki działań, z których część ma charakter typowych przedsięwzięć budowlanych o różnej skali, część natomiast to kierunki działań, które można określić jako organizacyjne tzw. miękkie, które z reguły nie będą generować negatywnych skutków środowiskowych. Spośród kierunków działań zawartych w

Strategii, cztery mogą potencjalnie naruszać zakazy ustanowione dla Stobrowskiego Parku Krajobrazowego, przy czym wszystkie wiążą się z wdrażaniem inwestycji celu publicznego, w stosunku do których zakazy nie obowiązują. Sytuacje szczególne dotyczą kierunku działań, które mogą obejmować przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w przypadku których, zgodnie z Planem Ochrony Stobrowskiego Parku Krajobrazowego, obowiązuje zakaz realizacji ww. przedsięwzięć, w stosunku do których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała wystąpienie negatywnego wpływu na przyrodę Parku.

Dla obszaru NATURA 2000 GRĄDY ODRZAŃSKIE, ustanowiono plan zadań ochronnych (zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu i RDOŚ w Opolu z dnia 14 kwietnia 2014 r, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy Odrzańskie PLB020002). W zarządzeniu tym zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotem ochrony oraz zidentyfikowano cele działań ochronnych. Mając na uwadze zagrożenie oraz analizę możliwego wpływu na cele działań ochronnych, należy stwierdzić, że kierunki działań zawarte w *Strategii* **nie będą generować wskazanych w Planie zadań ochronnych, zagrożeń dla przedmiotów ochrony, jak i nie wpłyną negatywnie na możliwość osiągnięcia określonych w Planie celów działań ochronnych**. Biorąc pod uwagę, że zagrożenia oraz cele działań ochronnych stanowią podstawowe wskaźniki prognozowania skali możliwego oddziaływania, można stwierdzić, że **Strategia nie będzie w stopniu negatywnie istotnym wpływać na obszar NATURA 2000 GRĄDY ODRZAŃSKIE.**

Odnosząc się do pomników przyrody, obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, obowiązujących w zakresie ochrony przyrody. **Nie zidentyfikowano żadnych zadań wyznaczonych w Strategii, które mogłyby negatywnie oddziaływać na pomniki przyrody.**

Jednocześnie w opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu nr WOOŚ.410.2.25.2023.MO z dnia 18.10.2023 wskazano, iż cyt.: „**Niektóre kierunki wyznaczone w Strategii będą miały wpływ na stanowiska i siedliska zwierząt i roślin.**” **W związku z powyższą uwagą w projekcie Strategii RGDW do 2030 roku wprowadzono zapisy dotyczące stosowania dobrych praktyk przed zamierzeniami inwestycyjnymi polegającymi na przeglądzie terenu pod kontem występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt, a w przypadku ich występowania dostosowanie terminu i sposobu wykonywania prac do okresów lęgowych i rozrodczych zidentyfikowanych gatunków, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody**. Organ opiniujący wskazał również **do stosowania „Stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu w sprawie ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych.** Stosowny zapis został dodany w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku., w dziale pn.: „**SYSTEM REALIZACJI STRATEGII**”/WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKO-NAWCZYCH/DOKUMENTY WYMAGAJĄCE AKTUALIZACJI LUB OPRACOWANIA PRZY ZACHOWANIU SPÓJNOŚCI ZE STRATEGIĄ – str. 110.

Ponadto w piśmie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu, w opinii na temat dokumentu *Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko*, napisała, że cyt.: „Analizując przedmiotową dokumentację, stwierdza się obojętny wpływ przedłożonego dokumentu na walory fizjonomiczne krajobrazu, ze względu na brak lokalizacji obiektów dysharmonizujących istniejącą przestrzeń, dzięki czemu krajobraz nie ulegnie przekształceniu. W związku z powyższym stwierdzono, że zadania określone w strategii **nie będą miały negatywnego wpływu na krajobraz.**

W odniesieniu do korytarzy ekologicznych, w prognozie wskazano, iż inwestycje liniowe nie powinny prowadzić do ograniczania, a zwłaszcza do przerwania i funkcjonalności korytarzy ekologicznych. W prognozie jako sposób zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań, wskazano iż w przypadku przekraczania ekosystemów leśnych, ale też na terenach otwartych, stanowiących korytarze ekologiczne, należy zapewnić stosowanie rozwiązań umożliwiających przemieszczanie się zwierząt poprzez przystosowane przepusty, wiadukty, mosty i przejścia dla fauny” cd. „względy przyrodnicze powinny przeważać nad innymi.” Podsumowując ten punkt, organ odpowiedzialny za przygotowanie *Strategii* RGDW do 2023 roku, wprowadził do w/w dokumentu stosowne zapisy dotyczące dobrych praktyk w zakresie ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych, które są przedmiotem planowanych inwestycji.

5. Zgłoszone uwagi i wnioski

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag, ani wniosków w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Dokument nie wymagał przeprowadzenia transgranicznego oddziaływania na środowisko. Gmina Dobrzeń Wielki znajduje się w znacznej odległości od granicy państwa, tj. około 46,5 km w linii prostej. Ponadto wdrożenie kierunków działań, o których mowa w *Strategii* RGDW, nie będzie skutkować negatywnym wpływem na środowisko w stopniu, który mógłby mieć wpływ poza granicami kraju, gdyż poszczególne kierunki działań nie dotyczą przedsięwzięć na tyle dużych, aby skutkowały negatywnym wpływem o znacznym zasięgu przestrzennym.

7. Propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W projekcie *Strategii* Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku przedstawiono wskaźniki i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Część z tych wskaźników dotyczy ochrony środowiska. Ponadto w Prognozie (...) zaproponowano dodatkowo:

- W przypadku inwestycji, dla których wymagane będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, niezbędne jest przedstawienie między innymi szczegółowych zaleceń monitorowania parametrów środowiska. Tym samym raporty o oddziaływaniu na środowisko mogą być skutecznym narzędziem analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu na środowisko;

- Monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa opolskiego i prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Do określania skutków projektowanego dokumentu na środowisko można wykorzystać wyniki analiz prowadzonych przez WIOŚ, o ile badania te będą prowadzone w obrębie gminy Dobrzeń Wielki lub będą reprezentatywne dla gminy;
- Należy wykorzystywać wyniki badań i analiz prowadzonych przez inne instytucje i podmioty oraz wyniki opracowań i badań wykonywanych na potrzeby gminnych dokumentów planistycznych oraz innych dokumentów strategicznych gminy.

Załącznik do podsumowania:

- 1. Uchwała o przyjęciu strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku (kopia na płycie CD)**
- 2. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Dobrzeń Wielki do 2030 roku sporządzona przez firmę ECOPLAN Ryszard Kowalczyk**

Informacja dodatkowa:

Na podstawie art. 55 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 poz. 1094 z późn. zm.) przekazano niniejsze sprawozdanie wraz z uzupełnionym projektem *Strategii RGDW do 2023* do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu.

Wójt Gminy Dobrzeń Wielki

Piotr Szłapa